

Column Wim Boonstra: De haai in de badkuip en de struisvogel

Jaren geleden was er een reclamespotje van een verzekeringsmaatschappij met als thema "het komt altijd onverwacht". Daarbij hoorde dan een animatie van een badende man, die opeens een haai in zijn badkuip had zitten. Inderdaad, heel onverwacht. Hier moet ik opeens aan denken als ik de discussies over onze pensioenfondsen volg. Deze zijn de laatste tijd veel in het nieuws met een impopulaire boodschap: de dekkingsgraden staan onder druk. Voor veel gepensioneerden kwam de boodschap dat er bij enkele pensioenfondsen sprake zal zijn van lagere pensioenuitkeringen als een donderslag bij heldere hemel. Dat kan die gepensioneerden nog worden vergeven, maar de bestuurders van de betreffende pensioenfondsen moeten zich natuurlijk diep schamen. Want die weten al heel lang dat zij met hun dekkingsgraad in de gevarezone zitten. Schandalig onvoorbereid waren zij. Nog recenter is het 'nieuws' dat de levensverwachting zo hard stijgt dat de pensioenfondsen dat niet meer bij kunnen houden. De actuarissen bevestigen nu iets wat wij al heel lang kunnen weten. Het idee om de pensioenleeftijd te koppelen aan de resterende levensverwachting bij pensionering is al decennia oud. Waarom gewacht tot het water aan de lippen staat? Dezelfde politieke partij die nog tamelijk recent riep dat vergrijzing helemaal geen probleem is, wil nu dat de belastingbetaler ook deze gaten gaat dichten.

Mijn stelling is dat de grootste problemen niet onverwacht ontstaan, maar dat het echte probleem is dat wij ons er niet op willen voorbereiden. Liever schuiven we de problemen door naar latere generaties. We hebben al heel lang sterke aanwijzingen dat de aarde mede door menselijk toedoen opwarmt, maar echt 100% sluitend hard wetenschappelijk bewijs is er nog niet. Dus wordt er te weinig gedaan om het probleem op te lossen en zadelen wij onze kinderen en kleinkinderen op met dit probleem. Terwijl we best kunnen weten dat, als het eenmaal 100% zeker is, er wellicht te weinig tijd resteert om passende maatregelen te nemen. Een laatste voorbeeld dat ik wil noemen is de economie. We kunnen allemaal zien dat de overheidsfinanciën op termijn niet houdbaar zijn en dat te hoge schuldopbouw aan de wieg van de crisis heeft gestaan. En het beeld dat opdoemt uit dit kwartaalbericht is dat van een zwakke groei en weer oplopende internationale spanningen. Maar is dit besef nu echt doorgedrongen en wordt het in beleid vertaald? Ik heb niet de indruk.

We kunnen veel problemen zien aankomen. Niet in detail, niet alles, niet de timing maar wel de grote lijnen. Dus kun je je er op voorbereiden. Het mannetje in de animatie zag de haai aankomen en sprong nog net op tijd uit het bad. Hij kwam nipt met de schrik vrij. Een struisvogel zou zijn kop in het water hebben gestoken. Of hij nou verdrong of werd opgegeten door de haai maakt dan niet zoveel meer uit.

september 2010